

Λήμματα καί ρήματα ζωῆς προσκαίρου καί αἰωνίου 1995-2015

Περιεχόμενα

Εἰσαγωγή

Α΄

Θεολογικῆς ἐγκυκλοπαίδειας λήμματα

1. Βιοθεολογία

1. Γέννηση καί ἀναγέννηση
2. Κλωνοποίηση καί Χριστοποίηση
3. Μεταμόσχευση καί θέωση
4. Εὐθανασία καί ἀθανασία
2. Γνόφος θεῖος, μυστική θεολογία

1. Τί εἶναι θεῖος γνόφος κατά τούς ἀγίους Πατέρες

2. Συζήτηση μεταξύ τοῦ ἀγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ καί τοῦ Βαρλαάμ γιά τό φῶς καί τόν γνόφο
3. Μυστική καί συμβολική θεολογία

3. Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς

1. Νηπτική θεολογία, κατά τόν ἅγιο Γρηγόριο τόν Παλαμᾶ
 - α) Νήψη, προσευχή καί ἡσυχία
 - β) Ἡ «καθ' ἡσυχίαν ἀγωγή»
 - γ) Ἡ νηπτική καί ἡσυχαστική μέθοδος, προϋπόθεση τῆς θεοπτίας
2. Ὁ ἅγιος Γρηγόριος Παλαμᾶς ὡς ποιμένας
 - α) Ἡ ἐνθρόνισή του
 - β) Ἡ ἀρχή τῆς ποιμαντικῆς διακονίας του
 - γ) Οἱ ὁμιλίες του

4. Δόγμα - ὄροι

1. Δόγμα καί ὄροι
2. Ἡ ἁμαρτία καί τό μυστήριο τῆς θείας Οἰκονομίας
3. Τά «ἄρρητα ρήματα» καί τά κτιστά ρήματα καί νοήματα

4. Μυστήριο και δόγμα
5. Δόγμα και ήθος
6. Η ὀρθόδοξη ἀσκητική
7. Lex credendi και lex orandi
8. Ἀπό τούς ὅρους στήν Ἀποκάλυψη

5. Θάνατος

1. Ἡ ἔννοια τοῦ θανάτου
2. Σύνδεση τοῦ θανάτου και τῆς ἁμαρτίας
3. Φθαρτότητα και θνητότητα
4. Διαδοχικές κρίσεις θανάτου
5. Νίκη ἐπί τοῦ θανάτου

6. Θεῖος ἔρωσ

1. Ὁ ἔρωσ τοῦ Θεοῦ πρόσ τόν ἄνθρωπο
2. Ὁ ἔρωσ τοῦ ἀνθρώπου πρόσ τόν Θεό
3. Ἡ σχολαστική ἀγάπη και δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ

7. Θέληση

1. Οἱ δύο θελήσεις στόν Χριστό
2. Ἡ θέληση και ἡ προαίρεση κατά τόν ἅγιο Μάξιμο τόν Ὁμολογητή
3. Τά δύο θελήματα στόν Χριστό
4. Φυσικό και γνωμικό θέλημα, κατά τόν ἅγιο Ἰωάννη τόν Δαμασκηνό
5. Ὁ βολονταριστικός περσοναλισμός και ἡ ἀναγκαιότητα τῆς φύσης εἶναι αἴρεση

8. Θεολογία

1. Ἡ ἱστορία τοῦ ὅρου
2. Διαφορά στοχαστικῆς θεολογίας και θεοπτίας
3. Τά δύο εἶδη θεολογίας
4. Ἐκφράσεις-κλάδοι τῆς θεολογίας
5. Δυτική θεολογία
6. Ὁρθόδοξη πατερική θεολογία

9. Θεραπεία

1. Ἀσθένεια
2. Διάκριση και σχέση μεταξύ τῶν ἀσθενειῶν
3. Ὁ Χριστός ὡσ ἰατρός θεραπευτής
4. Ἡ Ἐκκλησία ὡσ πνευματικό θεραπευτήριο
5. Μυστήρια και ἄσκηση
6. Οἱ ὅροι τῶν δογμάτων και οἱ ἱεροί Κανόνες ὡσ φάρμακα

10. Θέωση

1. Ἡ θέωση τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως τοῦ Χριστοῦ καί ἡ θέωση τοῦ ἀνθρώπου
2. Ὁ ἀγιογραφικός προσδιορισμός τῆς θέωσης
3. Θέωση, ὄραση, ἔνωση, γνώση ὑπέρ τήν γνώση
4. Θέωση στήν Παλαιά καί τήν Καινή Διαθήκη
5. Θέωση ψυχῆς καί σώματος
6. Θεούμενοι
7. Βαθμοί θεώσεως καί θεωρίας

11. Λεονταρίδης Ἀναστάσιος, Ἀρχιμανδρίτης

1. Βιογραφικά στοιχεῖα
2. Τά πνευματικά του χαρίσματα

12. Μπελεμέντειος Θεολογική Σχολή

1. Ἡ προϊστορία τῆς Μπελεμεντείου Θεολογικῆς Σχολῆς
2. Τό Πανεπιστήμιο τοῦ Μπελεμέντ

13. Ναυπάκτου Μητρόπολη

1. Ἱστορία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ναυπάκτου
2. Ἡ παλαιά δόξα τῆς Μητροπόλεως καί ἡ σημερινή κατάσταση
3. Συνοπτικός Κατάλογος Ἀρχιερέων Ναυπάκτου

14. Νήψη, νηπτικός

1. Ὁ ὅρος *νήψη* καί *νηπτικός*
2. Ἡ διδασκαλία τῶν Πατέρων γιά τήν νήψη
3. Νηπτικοί καί κοινωνικοί Πατέρες

15. Νοῦς

1. Νοῦς καί διάνοια
2. Λογική καί νοερά ἐνέργεια
3. Οἱ κινήσεις τοῦ νοῦ
4. Σημαντική ἡ διδασκαλία γιά τόν νοῦ

16. Προπατορικό ἀμάρτημα

1. Ἡ ζωή τῶν προπατόρων πρίν τήν πτώση
2. Ἡ ἀμαρτία ὡς «ζόφωση», «γύμνωση» καί «ἔνδυση»
3. Ὁ π. Ἰωάννης Ρωμανίδης γιά τό προπατορικό ἀμάρτημα
4. Συμπέρασμα

17. Προσευχή και ἀδιάλειπτη προσευχή

1. Ὁ Χριστός ὡς διδάσκαλος τῆς προσευχῆς
2. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος γιά τήν προσευχή στήν καρδιά
3. Ἡ συζήτηση μεταξύ τοῦ ἁγίου Γρηγορίου Παλαμᾶ καί τοῦ Βαρλαάμ γιά τήν ἀδιάλειπτη προσευχή
4. Συμπέρασμα

18. Πρόσωπο

1. Ὁ Τριαδικός Θεός ὡς τρία Πρόσωπα
2. Ὁ ἄνθρωπος ὡς κατ' εἰκόνα καί καθ' ὁμοίωση Θεοῦ
3. Ἡ ἄποψη τοῦ περσοναλισμοῦ

19. Ρωμανίδης Ἰωάννης, Πρωτοπρεσβύτερος

1. Βιογραφικά στοιχεῖα
2. Ὁρθόδοξη ἀπάντηση στήν σχολαστική καί προτεσταντική θεολογία
3. Τό θεολογικό ἔργο του
4. Ἐντυπώσεις μαθητῶν καί ἀναγνωστῶν του
5. Ἐργογραφία

20. Σαχάρωφ, Σωφρόνιος Ἀρχιμανδρίτης

1. Βιογραφικά στοιχεῖα
2. Ἐμπειρικός θεολόγος
3. Ἄκτιστα ρήματα καί κτιστά ρήματα καί νοήματα
4. Βασικά σημεῖα τῆς προσωπικότητος καί τοῦ ἔργου του
5. Ἐργογραφία

21. Ψυχή

1. Ἡ ψυχή κατά τήν φιλοσοφία
2. Ἡ δημιουργία τοῦ σώματος καί τῆς ψυχῆς, κατά τήν Παλαιά Διαθήκη
3. Πολυσήμαντη ἡ λέξη **ψυχή** στήν Ἁγία Γραφή
4. Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός γιά τήν ψυχή τοῦ ἀνθρώπου
5. Διδασκαλία ἄλλων ἁγίων Πατέρων γιά τήν ψυχή
6. Θάνατος τοῦ ἀνθρώπου

22. Ψυχοθεραπεία ὀρθόδοξη

1. Ἡ ἔννοια καί τό περιεχόμενο τοῦ ὅρου
2. Βασικές ἀρχές τῆς ὀρθόδοξης ψυχοθεραπείας

23. Ψυχολογία

1. Όρισμός
2. Ψυχολογία και γνωσιακή νευροεπιστήμη
3. Υπαρξιακή Ψυχολογία
4. Η αναγωγικότητα της έπιστήμης
5. Το «βιο-ψυχο-κοινωνικό μοντέλο»

B´

Θεολογικά και εκκλησιαστικά θέματα

1. Η θεολογία και η αξία των συμβόλων

1. Η θεολογία της εικόνας ως συμβόλου
2. Η κατάρριψη των συμβόλων

2. Η Εικόνα σέ Άνατολή και Δύση

1. Η Έκκλησία των Προφητών, των Άποστόλων και των Άγίων
2. Η Ζ΄ Οικουμενική Σύνοδος και η Σύνοδος της Φραγκφούρτης
3. Η εικόνα στην Όρθόδοξη και την δυτική Παράδοση
4. Οι δύο εικόνες του σύγχρονου κόσμου

3. Το σώμα στην όρθόδοξη θεολογία

1. Ο άνθρωπος και το σώμα κατά την διδασκαλία του άγιου Ίωάννου του Δαμασκηνού
 2. Η άποψη του άγιου Νεκταρίου για την γυμναστική και τους γυμναστικούς συλλόγους
 3. Η «νοερά προπόνηση»
 4. Η απόκτηση νοήματος για την ζωή
- Συμπέρασμα

4. Θεολογία και Έπιστήμη

1. Κλασική μεταφυσική και έπιστήμη
2. Η Όρθοδοξία ως αντιμεταφυσική
3. Το έργο του θεολόγου και του έπιστήμονος

5. Η Έκκλησία και τό έργο της

1. Η Έκκλησία κατά τον άγιο Ίωάννη τον Χρυσόστομο
2. Η λειτουργία της σύγχρονης Έκκλησίας

6. Ὁ ἅγιος Μητροπολίτης Ναυπάκτου καὶ Ἄρτης Δαμασκηνός Γ' ὁ Στουδίτης

1. Βιογραφικά στοιχεία τοῦ Δαμασκηνοῦ Στουδίτου
2. Ἡ γνώμη γιὰ τόν Δαμασκηνό συγχρόνων του προσωπικότητων
3. Τά «Δαμασκηνάρια» στά Βαλκάνια, εἰδικά στήν Βουλγαρία
4. Ἡ προσωπικότητα τοῦ Δαμασκηνοῦ ὅπως ἀνιχνεύεται στά συγγράμματά του

7. Περνώντας ἀπό τήν ζωή στόν θάνατο

1. Ζωή καί θάνατος
2. Ἐνότητα ψυχῆς καί σώματος
3. Ἡ κατάσταση τοῦ μελλοθανάτου-ἀρρώστου
4. Ὁ θάνατος στήν ἐποχή μας
5. Οἱ τρεῖς γεννήσεις, τό εἶναι καί τό εὔ εἶναι

8. Ἡ Ἐκκλησία ὡς πνευματικό Θεραπευτήριον - Νοσοκομεῖο

1. Τό βιβλίον μου *Ὁρθόδοξη Ψυχοθεραπεία*
2. Ἡ «ὀρθόδοξη ψυχοθεραπεία» καί οἱ βασικές ἀρχές της
3. Τό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας ἐξεταζόμενο μέ τήν σύγχρονη ψυχοθεραπεία

9. Θεολογία, Ψυχολογία καί Νευροεπιστήμη

1. Ἡ ὀρθόδοξη ἀνθρωπολογία
2. Διάκριση λογικῆς καί νοεράς ἐνέργειας
3. Ἡ παρά φύση καί ὑπέρ φύση λειτουργία τῆς λογικῆς καί νοεράς ἐνέργειας

10. Οἱ θεραπευτικές δυνατότητες τῆς ὀρθόδοξης πνευματικότητας

1. Ἡ νηπτική παράδοση τῆς Ἐκκλησίας
2. Παραδείγματα ἐφηρμοσμένης ὀρθοδόξου ψυχοθεραπείας

11. Οἱ βάσεις τῆς Ὁρθοδόξου Ψυχοθεραπείας

1. Ὁ ὅρος *Ὁρθόδοξη Ψυχοθεραπεία*
2. Τό ἀντικείμενον τῆς Ὁρθοδόξου Ψυχοθεραπείας

12. Ἡδονή καί ὀδύνη

1. Ἡ παράλογος ἡδονή καί ἡ κατά λόγον ὀδύνη
2. Τό μυστήριον τῆς θείας οἰκονομίας
3. Ὑπέρβαση τῆς σχέσεως μεταξύ ἡδονῆς καί ὀδύνης
4. Τά σύγχρονα θηρία τῆς ἡδονῆς καί τῆς ὀδύνης

13. Θλίψη και κατάθλιψη κατά τούς Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας

1. Ὅρισμός τῆς κατάθλιψης
2. Οἱ ἅγιοι Πατέρες γιά τήν κατάθλιψη
3. Ἡ Ὀρθόδοξη ψυχοθεραπεία